

Az Ujság

6 évf. - 240 szám

független politikai napilap

SALONTA, 1934.
október 25.

csütörtök

Előfizetési árak: Helyben 1 óra 25 Lei, vidékre :
35 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEUSzerkesztésért felelős :
GAÁL SÁNDORSzerkesztőség és kiadóhivatal :
SALONTA PIATA UNIRII No 13.

Angol-japán hadügyi tárgyalások

London. Anglia és Japán között a hadügyi kérdésekre vonatkozó előzetes megbeszélések megkezdődtek. Az angolok még bi-

zonyos japán kívánságok ügyében felvilágosítást kérnek, valószínű, hogy Japán megmarad eredeti álláspontja mellett.

Rendkívüli ülészsakra hívták össze a Népszövetséget

Genfből jelentik: A Népszövetség főtitkára levelet intézett a Népszövetség valamennyi tagállamához, amelyben bejelenti, hogy november 20-ra a Népszövetséget rendkívüli ülészsakra hívja össze.

Azonnal megindultak a találgatások, hogy miért hívják össze a Népszövetség rendkívüli ülészsakát. A Népszövetség főtitkára, hogy elejét vegye azon találgatásoknak, hogy az összehívás a marseillei merénylettel lenne összefüggésben, azt adta indokul az összehívásnak, hogy az a bizottság,

amely meg volt bízva a Bolivia-Paraguay közti háború kivizsgálásával, előterjesztést szándékoznak tenni.

Róma. A Tribuna a párizsi Oeuvre nyomán közli azokat a leleplezéseket, amelyeket Belgiumba tettek a marseillei merénylettel kapcsolatban. Ezután a Tribuna felteszi a kérdést, hogy honnan pénzelték és ki pénzelte a belgiumi horvát terroristákat?

Brüsszeli jelentés szerint a belga kormány az Ustasa szervezetnek husz tagját kiutasította Belgiumból.

Dolgoznak a salontai utak javításán

Ismeretes, hogy miniszteri rendelet jelent meg, mely szerint az utakat ki kell javítani. Salonta város vezetősége kidolgozta az erre vonatkozó programot s annak végrehajtása folyamatban van. Szorgalmas munkások dolgoznak a salontai utak javításán.

Spanyolországban rend van?

Madrid. A karhatalom Ausztriát vér nélkül vette be s ezzel a forradalom végét ért. A felkelőknél sok ekrazitot és bombát találtak.

Monopol ellenőrök Salontán

Tegnap a monopol ellenőrök közgei Salontára érkeztek, hogy a szokásos ellenőrző szemlét megtartsák.

Mussolini veje propagandaminiszter

Róma. Hir szerint Mussolini a napokban rendeletet bocsájt ki, mely szerint az olasz miniszterelnökség mellett működött sajtófőnökség ugynevezett sajtó- és propagandaügyi államtitkársággá alakítják át. A sajtó- és propagandaügyi államtitkár Ciano gróf. Mussolini veje, a miniszterelnökség sajtóirodájának egyik vezetője lesz.

Serényi József, az Az Ujság szerkesztője is feljelentette Reményi Sándort

A Salontai Lapok megírta, hogy Reményi Sándor rágalmazás címén beperelte Serényi József hírlapíró, az Az Ujság szerkesztőjét és Gaál Sándort, az Az Ujság kiadóját. Erre a cikkekre nem válaszolhatunk, mert méltóságunk tiltja, de meg a jogszokások szerint kissé furcsáljuk a lapíró cikkének hangját. A tárgyaláson a vádló bizonyít, a vádlott védekezik! A független bíróság pedig ítél. Mi eddig se vittük nyilvánosság elé belső ügyeinket, most is csak uri becsületből közlünk annyit, hogy Serényi József megtette a bűnvádi feljelentést Reményi Sándor, a Salontai Lapok, a kiadó, a felelős szerkesztő, a nyomdajelzős, nyomdavezető stb. ellen, hogy ezzel a törvény szellemében eleget tegyen a fokozatos felelősség megállapításáról szóló paragrafusnak. A sorozatos rágalmakat tűrjük, mert becsüljük a törvényt és a város becsületes közönségét, épen ezért figyelembe nem

veszünk olyan cikkeket, melyekben velünk foglalkoznak, miután mi nem vagyunk kíváncsiak egyetlen lap véleményére sem.

Hitler életfogytiglani elnöke a német birodalomnak

A Reuter Iroda berlini tudósítója jelenti: Hitler kancellári hivatalának titkára, Lammers dr. nagyfotosságu politikai beszédet mondott.

— A weimari alkotmány nem az állam alaptörvénye többé, — jelentette ki, — ez az alkotmány elvesztette jelentőségét. Hitler Adolf életfogytig tölti be a birodalmi elnöki és

kancellári hivatalt. E két tisztséget nem lehet többé különválasztani egymástól. Hitler már nem felelős tetteiért a birodalmi gyűlésnek, mert államfő sohasem tartozhat felelősséggel egy törvényhozó testületnek. Ő vezeti az államot és miniszterei csakis neki felelősek, nem pedig a birodalmi gyűlésnek.

Kedvezmény a városok kongresszusára

Salonta város vezetősége értesítést kapott, hogy az aradi kongresszus alkalmából a résztvevők 50 százalékos vasuti kedvezményt kapnak. Nem mondja a rendelet vilá-

gosan, hogy az összes résztvevők, vagy csak a hivatalos kiküldöttek vehetik e igénybe a kedvezményt.

Borzalmas repülőszerencsétlenség Bucurestiben

Legújabb bucuresti jelentés közli, hogy borzalmas repülőszerencsétlenség történt. Bucuresti felett két gép összeütközött és mind-

kettő lezuhant. Dumitrescu Arisztid pilóta had nagy szörnyethalt, két utas ejtőernyővel kiugrott és földet ért.

Az Az Ujság második tippversenye

Az az őszinte érdeklődés, mely első tippversenyünket kísérte, arra késztette lapunk szerkesztőségét és kiadóhivatalát, hogy újabb tippversenyt rendezzen a vasárnapi **Kinizsi-NSC bajnoki mérkőzés** alkalmából.

A mai naptól kezdve szombatig egy-egy szelvényt közlünk a lapban.

Tipp-szelvény

2.

Kinizsi-NSC bajnoki mérkőzés

eredménye lesz.

Név

lakás

Minden pályázó az 1-5 ig terjedő szelvényeket kell, hogy benyújtsa szerkesztőségünkbe.

Figyelmeztetjük a pályázókat, hogy ha pld. öt szelvényt beküldenek, csak azt a tippet vesszük figyelembe, amely az I. számú szelvényre van írva, tehát a többi négy szelvényre nem lehet különféle tippet írni.

Az első díj

egy pazar nagyított fénykép Bordás Gizi műterméből,

a további két díj

mozi és sportjegy.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy a közönség ismét feszült érdeklődéssel vesz részt ezen a tippversenyen is.

Felreértések elkerülése végett közöljük, hogy a fénykép arról készül, aki az első díjat nyeri.

Harisnyákat loptak a cigányok egy salontai kereskedőtől

Ugy látszik, hogy az őszi szezon megkezdte a bűnügyi krónikát, mert legutóbb is történt egy lopás. A körülmények nem olyan szenzációsak, de a tény maga feljegyzésre méltó. Egyik salontai kereskedőtől néhány salontai notárius tolvaj cigány egy feltucat harisnyát lopott. A kereskedő jelentést tett a rendőrségen, mely megindította az eljárást, de eddig még nincs pozitív eredmény. Le-

kell szögeznünk, hogy egy szervezett tolvaj cigány-banda működik a városban, ezek kihasználják pld. a helipiaci lehetőségeket s a tumultusban lopnak.

Mikor az ember észreveszi, hogy loptak, botrányt csinálnak s a zsákmányt a falazók-nak adják tovább. A rendőrség erőyes kézzel nyul bele a darázs-fészekbe, hogy megtisztítsa Salontát a tolvaj cigányoktól.

Az asszony durva bánásmódja válóok

Évekkel ezelőtt történt, hogy az egyik országos viszonylatban is első helyen álló aradi kereskedelmi vállalat igazgatójának fia beleszeretett egy piaci árusnőben, aki sajátkészítményű kékítőjét árulta a piacon. A nő sokkal

idősebb volt a jóallású fiatal tisztviselőnél aki apja vállalatánál volt alkalmazásban. A főkönyvelő szülei mindent elkövettek, hogy megakadályozzák fiuk házasságát, de a tisztviselő mégis feleségül vette választott-

ját. A család megtagadott minden közösséget a fiúval, sőt az állást is elvesztette.

Sorozatós háboruságok kezdődtek a fiatal házások között, végül is a fiú elhagyta feleségét és ügyvédje útján megindította a válókeresetet, később pedig Bucurestibe költözött.

A tárgyaláson a felperes jogi képviselője nem mindennapi indokolással kérte a válás kimondását.

Az ok: az asszony durván bánt férjével.

A férj ügyvédje bejelentette, hogy kliense Bucurestibe költözött és miután anyagi körülményei nem engedik meg, nem tud a tárgyaláson megjelenni. Kérte a válás kimondását. Az ügyvéd előterjesztette, hogy a nő kényszerítette férjét, hogy ameddig ő a piacon árusít, helyette a férj végezze el a házi munkákat, amelynek elmulasztása miatt sok esetben durva szavakat használt.

A bíróság úgy döntött, hogy megállapítja, vajjon a válni akaró férjnek módjában lenne-e megjelenni a tárgyaláson, vagy sem és csak azután hoz döntést a válókeresetben.

Új tánc tanárnő Salontán

Bende Emmi oradeai ritmikustorna és tánc tanárnő értesíti a n. é. közönséget, hogy tánc tanfolyamát a Redut kistermében megnyitotta, felnőttek és gyermekek részére. Diákolon. Különórák. CARIOCA és más új táncok tanítása. Mérsékelt árak.

Jelentkezni kedd, csütörtök, szombat és vasárnap d. u. 4-7-ig a Redut kistermében.

Szíves párfogást kér tisztelettel:
BENDE EMMI
tánc tanárnő

Vasárnap avatják fel a grancsár örségházat

Ismeretes, hogy General Moşoiu Traian néven egy grancsár örségház épült fel.

Most arról értesülünk, hogy az örház ünnepélyes felavatása vasárnap lesz.

Női hársöny és filc kalapok,

őszi újdonságok megérkeztek! Szvetterek, pulloverek, zsemperek, gombok nagy választékban, olcsó gyári árban. Előnyomda modern mintákkal felszerelve. Kézimunka kellékek minden izlésnek megfelelően!

Rubinné, Minerva áruházában

Időjárás

Délnyugati légáramlás, nyugatról valószínűleg felhősödés, esetleges kisebb eső, keleten köd, a hőmérséklet alig változik.

Japán haragot tart Amerikával

Tokió. Óriási gyűlést tartott a japán nép s ezen az az óhaj hangzott el, hogy az Amerikával kötött flottaegyezményt fel kell bontani. Egy lépés a béke felé!

December 1-ig hosszabbították meg a bank-moratóriumot

Bucuresti. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben a következőképen intézkedik: — Tekintettel azon bankok helyzetére, amelyek mezőgazdasági váltótárcával rendelkeznek és figyelembe véve, hogy ezek a bankok november 15-ig, vagyis az

első konverziós esedékesség időpontjáig nem tudják likvidálni ilyen irányú követeléseiket, elrendeljük, hogy december 1-ig, amíg a pénzintézetek tisztán láthatják, hogy konverziós adósaik közül kik fizettek, függesszék fel a bankokkal szembeni behajtásokat.

Beszállították az ügyészségre a verekedő homorogi legényeket

Megírtuk tegnapi számunkban, hogy Homorog községben nagyarányú véres verekezés történt a legények és a csendőrök között. A verekezés folytán egy csendőrt is

összeverték, akit a salontai kórházba szállítottak. Arról értesülünk, hogy a verekedő legényeket tegnap az oradeai ügyészségre szállították a csendőrök.

Fogadásból betört a templomba a pap fia

Cetatea-Alba. Néhány nappal ezelőtt ismeretlen tettesek betörték a cetatea-albai templomba és ott felfeszítették a templom perseyét. A rendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére. Letartóztattak három fiatal fiút, akikről kiderült, hogy mind iskolázottak. Az egyik Arcadie Popoviciu érettségizett fiatal ember, papfiu, a másik Stefan Fuiov szintén érettségizett, a harmadik pedig a közép-művészeti főiskola látogatója volt. Mind a hármat letartóztatták és vallatás alá vették. A három fiu azt vallotta, hogy bravurból törték be a templomba. Gheorghe Ischimi iparművészeti hallgató kétség

bevonta másik két barátjának bátorságát. Mire a papfiu azt kérdezte, hogy mivel bizonyítsa be bátorságát.

— Törj be a templomba, — felelte erre Ischimi.

Popoviciu meg is tette. Utjára elkísérte másik két barátja is, hogy meggyőződjének arról, hogy tényleg megteszi-e Popoviciu, a kitűnő „bravúr”. Amikor bent voltak a templomban, Popoviciu, hogy bebizonyítsa bátorságát még a perselyt is feltörte és ami benne volt zsebre dugta.

Két nap múlva letartóztatták mind a hármat. Bírószág elé kerülnek.

Az országuton is ellenőrzik a cigányokat a csendőrök

A cigány — állítólag — nem megbízható fajta. Egyrésze lop, ha lehet s kerüli a munkát.

Salontán nem egy esetben történt, hogy a cigányok loptak, verekedtek. A csendőrség azonban eljárást indított ellenük.

Tegnap igen érdekes jelenet szemtanúi voltunk azok, akik a délutáni autóval mentek Oradeára (Váradra). Négy cigányasszony jött

az országuton, az egyiknek hatalmas battyu volt a hátán. Az autón volt egy csendőr is, aki megállást parancsolt a sofőrnek, majd leszállt és igazoltatta a cigányasszonyokat, megnézte mi van a battyuban.

Helyes volt a csendőr ténykedése, de azt nem értjük, hogy miért kellett az ilyen igazoltatásra felhasználni az autó utasainak idejét.

Véres féltékenységi dráma

Budapest. Véres féltékenységi dráma játszódott le a pestmegyei Sökösd községben. Csordás János, 51 éves söködsi gazda éveken keresztül együtt élt Németh Katalinnal. Az

utóbbi hónapokban az asszony elhidegült vadházastársától és kezdtek sutlogni, hogy Németh Katalint sokszor látják együtt Pérics Simonnal. A híresztelések eljutottak Csordáshoz

is. A férfi kérdőre vonta Németh Katalint, aki erre otthagya vadházastársát.

Csordás nem tudott belenyugodni a változásba és a község főuccáján, amikor összetalálkozott volt házastársával és annak új szeretőjével, Pérics Simonnal, kérélni kezdte az asszonyt, aki kacagva, gunyosan válaszolt. Csordás hirtelen kést rántott, az asszonyra ugrott és összeszurkálta, majd pedig a segítségére siető Pérics Simonba döfte a kést.

Mind a ketten véresen, eszméletlenül estek össze. Csordás részszelme, hogy mit követett el, elmenekült.

Csordást még mindig keresi a csendőrség.

Meghívó

Az Orsz. Magyar Párt salontai tagozatának „Ifjusági Szakosztálya” f. hó. 28-án vasárnap d. e. fél 12 órai kezdettel a Magyar házban kulturális ünnepélyt rendez.

Ifjusági egyesületünknek ezen gyűlésén részt fog venni Árvay Árpád és Borbély Lajos a magyar ifjuság két vezető embere is.

Kérünk minden magyar testvért nemre való tekintet nélkül, hogy ezen gyűlésünkre jöjjön el és fogadjuk vendégeinket szíves vendégszeretettel, de jöjjön el azért is, hogy eljöveteleivel biztonyságát adja annak, hogy magyar nyelvünkhöz, kulturánkhöz való ragaszkodás él benne.

Magyar testvéri szeretettel a
„Magyar Párt Ifjusági Szakosztálya”

Értesítés

Értesítjük iparostársainkat, hogy az ujonnan megnyitott „Iparos Olvasó Kör” nyitva áll tagjaink részére minden szerdán és pénteken este 7 órától 11 óráig, valamint vasárnap egész nap.

Az Elnökség.

Alföldy tánciskolája megnyitott a Redutban!

Felhívás

A Ref. Nőszövetség csütörtök délután megkezdte munkáit délutánját és pedig pontosan fél 3 órai kezdettel. Ennek végeztével 5—6 óráig a rendes biblia óra. Tekintettel a nagy munkára és az idő előrehaladottságára, kérjük a tagok minél nagyobb számban való megjelenését.

ELNÖKSÉG.

Bevizsgálják a marseillei ügyet

Párizs. Három állami főhivatalnokot neveztek ki, akik a marseillei ügy minden momentumát újból bevizsgálják.

Tip. „Az Ujság” nyomdája Salonta

Olcsó és kényelmes pausálkurák

A 3 gyógyhét Budapesten

jegyfüzettel a Szent Gellért gyógyfürdőben
Szent Lukács gyógyfürdőben
Margitszigeti gyógyfürdőben és szanatóriumban
Svábhegyi szanatóriumban

A jegyfüzet az alábbi szolgáltatványokat tartalmazza: Ingyenes és utólagosan beszerezhető vizum, 50 százalékos kedvezmény a magyar vasutakon oda és vissza, három hétig tartó szállodai ellátás, egyágyas szoba központi fűtéssel és folyó melegvízzel, naponta háromszori, szükség szerinti diétás étkezés a szükséges összes gyógyfürdők és gyógytényezők használata, orvosi felügyelet, adók, gyógydíj, az összes borravalók, egy teljesen díjmentes és egy kedvezményes autókörjárat Budapest látványosságainak megtekintésére.

A huszonegy napra szóló jegyfüzet ára 390 pengő. Kísérő részére a jegyfüzet 15 százalékkal olcsóbb.

A 3 gyógyhét Budapesten az
Az Újság kiadóhivatala útján
szerezhető be.

KÉPEK A MAGYAR TÖRTÉNELEMBŐL

Írta: INCZE BÉLA

IV. Béla.

II. Endre halála után, fia Béla, e néven a negyedik magyar király, nehéz viszonyok között vette át az uralkodás gondjait.

Az ország anyagilag és erkölcsileg megromlott és míg a népet az erőszakoskodó főurak állandóan zaklatták, a királyi birtokok elpazarlása következtében a királyi tekintély is igen aláhanyatlott.

Béla még atyja életében, mint „ifjabb király” (kormányzással is megbízott trónörökös) már segíteni akart a mind fenyegetőben súlyosbodó állapotokon és öccsével, Kálmán herceggel együtt erélyesen látott hozzá a jogtalanul birtokolt nagy területek visszaszerzéséhez. De ebben éppen atyjuk, Endre király akadályozta leginkább a hercegeket, újabb és újabb birtokadományozásokkal is gyöngítve a királyi hatalmat.

Trónra lépve azonban szilárd elhatározással kezdte meg királyi tekintélyének és hatalmának védelmét és erősítését, az ország javát tartván szem előtt.

Atyja gonosz tanácsosait börtönnel és jószágvesztéssel büntette, a főurak székeit a tanácssteremből kivételtlenül tüzre dobatta, hogy a gőgös urak ne tanácskozzanak többé ülve, a király jelenlétében.

Országszerte szétküldött biztosai megvizsgálták minden birtok eredetét és ha tulajdonosuk nem jogosan jutott birtokához, a birtokot elvették az eddigi tulajdonostól.

Ez az eljárás úgy az egyházi, mint a világi főurakat a király ellen ingerelte és míg előbbiek a római pápa előtt emeltek vádat a király ellen, utóbbiak egyenesen hazaárulásra vetemedtek, mert Frigyes osztrák hercegnek ajánlották föl a magyar koronát.

Béla a pápát meggyőzte igazáról, az osztrák herceg betámadását pedig megelőzte és Bécs városáig pusztította el tartományait. A herceg csak nagy hadisarc lefizetése után tudta megvásárolni a békét.

A rendbehozott és erősödő országot azonban Béla uralkodásának már a hatodik esztendejében, 1241-ben végpusztulás fenyegette.

Folytatjuk.

Tűzifát legolcsóbban

Rosenbergnél

szerezhet be. Rendelések a főtéri üzletben, vagy a fátelenen eszközölhetők.

Tölgy és fenyő fűrészgári
hulladék állandóan kapható

Halálos szerencsétlenség Les községben

Borzalmas halálos szerencsétlenség történt Les községben. Osváth János udvarán lévő kutba beleesett a veder. A gazdálkodó szomszédjait hívta segítségül, hogy tartsák a köteleket, amíg ő leereszkedik a 12 méter mély kutba. Pelle János és Portás Todor is eljöttek és tartották a megtehetően vastag köteleket, amíg Osváth

leereszkedett és felhozta a vedret. Amikor már csak három méter távolságban volt a felszínről, a kötel recscent egyet és a köteleket tartó ember hátra estek. Osváth pedig a köteleddarabbal a kezében visszazuhan a mélységbe, ahol azonnal elmerült. Mire létrát hoztak és felszínre hozták Osváthot, az már halott volt.

Disznótoros-vacsora

szombaton és vasárnap a REDUTBAN

Ugyanott egy ügyes mindenestől cseléd november 1-re felvétetik.

SPORT

Kinizsi-NSC

Vasárnap délután 3 órai kezdettel az oradeai Kinizsivel játszva második bajnoki mérkőzését az NSC.

— A District határozatai: A vasárnapi mérkőzésen kiállított Bereczky és Szilágyi 30—30 napra tiltotta el a játéktól a District, míg Vajda dorgálást kapott. Az NSC óvását elutasították.

— A Törökös választmánya ma este ülést tart.

— Polermo november 1-én Budapesten játszik.

Rádióműsor

Szerda, október 24.

București

14:40 Könyv lemezek
18 Zenekar
20 Felolvasás
20:20 Kamarazene
21 Loewe Elvira zongorázik
21:45 Metaxa Margit énekel
22:05 Mandolinzenekar

Budapest

5 Diakfelőrá
6 Cigányzene
7:20 Hanglemezek
7:50 Előadás
8:30 „Faust” Dalmü 5 felvonásban
11:50 Jazz-zenekar
12:20 Cigányzene

Csütörtök, október 25.

București

18 Szalonzenekar
20 Rádióegyetem
20:35 Wagner: Trisztán és Izolda, zenedráma, közv. az Operaházból

Budapest

7:45 Torna
11 Felolvasás
1 Deli harangszó
5 Előadás
6:35 Hangverseny
9 Előadás
9:35 Bodán Margit és László Imre magyar nótákat énekel. Kíséri Rigó Jancsi és cigányzenekara.

EGY nagy róka bunda eladó Calea Reg. Carol II. (Váradi ut) 18.

Egyéves önkéntesek bevonulása november 1-én

A régi sorozás törvény alapján sorozott egyévi önkéntesek bevonulása 1934 november elsején történik meg. Mindazok az ifjak, akiknek erre a napra behívót küldtek, kötelesek a hadkiegészítő parancsnokságnál 1934 november 1-én jelentkezni. Akik behívót nem kaptak, vagy személyesen jelentkezzenek november elseje előtt, vagy küldjék el szüleiket a további utasítások átvétele végett. Azok az egyévi önkéntesek, akik a tűzérsgénél, vagy a lovasságnál kívánnak szolgálni, kívánságuk teljesülhet, ha kötelezettséget vállalhat a lótarási díj fizetésére, amelynek összege ötezer lej és amelyet az M. A. N. Serviciul Remontei címére legkésőbb november elsejéig kell letétbe helyezniük. Ezek az ifjak sürgősen terjesszék elő erre vonatkozó kérelmüket, amelyhez csatolniuk kell a pénzügyigazgatóság bizonylatát, hogy a lótarási díjat befizették.

EGY cipészsegéd állandó munkát kaphat Calea Reg. Carol II. (Váradi ut) 11 sz. a